

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12C/174/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114217437
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ivanko
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2015:6114217437.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred samosudcom JUDr. Danielom Ivankom v právnej veci navrhovateľa: V. F., W.. XX. XX. XXXX, F. Š. XX, XXX XX T., Š. I. L. C., T. I. X): C. F., W.. XX. XX. XXXX, F. M. XXX, XXX XX U. N., Š. I. L. republiky a odporcovi 2): Y. F., W.. XX. XX. XXXX, F. W. XX, XXX XX W., Š. I. L. C., odporca 1) a odporca 2) zastúpení: Lion Law Partners s.r.o. so sídlom Komenského 14A, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 862 461, o vrátenie daru, takto

rozhodol:

Návrh voči odporcovi 1) **z a m i e t a .**

Návrh voči odporcovi 2) **z a m i e t a .**

Odporcovi 1) náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

Odporcovi 2) náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 07. 08. 2014 domáhal voči odporcom vrátenia daru. V návrhu uviedol, že 11. 08. 2008 spoločne s dnes už bývalou manželkou predal rodinný dom s pozemkom v katastri I. Q. za kúpnu cenu 5 000 000 Sk (165 970 eur). Spoločne s manželkou sa dohodli a z uvedenej sumy darovali každému z troch synov po 1 000 000 Sk (33 194 eur). Peniaze na účty poukazovala synom navrhovateľova vtedajšia manželka. Okrem tohto finančného daru daroval navrhovateľ 340 000 Sk (11 286 eur) odporcovi 2) na kúpu nového auta. Dňa 13. 07. 2010 manželka navrhovateľa navrhla prepísať ich vtedajší spoločný byt v Nemciach na odporcu 2) s tým, že navrhovateľ pôjde spolu s manželkou bývať do jej rodičovského domu v Podkoniciach. Po častých rozporoch navrhovateľa s manželkiným bratom, ktorý žil s nimi v rodičovskom dome manželky v Podkoniciach sa navrhovateľ rozhodol, že ďalšie spoluzitie s ním ďalej nebude znášať. Synom preto navrhol, že vo dvore na ktorom stál rodičovský dom navrhovateľovej manželky si postavia nový rodinný dom. Manželka spoločne so synmi nenamietali, keď sa navrhovateľ aktívne zúčastňoval na budovaní domu a na jeho stavbu vynaložil 46 407 eur. Rozpis nákladov navrhovateľa na stavbu priložil v prílohe k návrhu. Synovia, ktorým poskytol navrhovateľ finančné dary sa však obrátili proti nemu. Problémy v rodine vyvrcholili najmä po navrhovateľovom rozvode s manželkou N. F., matkou odporcov. Po rozvode navrhovateľa sa vulgárne nadávky a osočovanie synov stupňovalo. Odmietavý a hrubý postoj synov vyvrcholil najmä vydaním zákazu vstupu do nehnuteľnosti v Podkoniciach. Tento zákaz sa vzťahuje okrem iného na novostavbu rodinného domu, na ktorý prispel navrhovateľ už zmienenou sumou 46 407,00 eur. Zákazom stratil navrhovateľ možnosť užívať svoj majetok a prípadne si finančne prilepšiť vykonávaním stolárskych prác. Na základe podaného návrhu sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi 1) vrátiť navrhovateľovi sumu 23 203,50 eura, ktorá predstavuje polovicu nákladov, ktoré navrhovateľ vynaložil na výstavbu jeho

rodinného domu U. T. a voči odporcovi 2) vrátiť finančný dar vo výške 11 286,00 eur, ktorý navrhovateľ poskytol na kúpu osobného automobilu.

K podanému návrhu sa vyjadrili odporcovia, ktorí uviedli, že navrhovateľ nepredložil žiadne dôkazy o poskytnutí darov odporcom, pričom nárok navrhovateľa je založený na jeho subjektívnych tvrdeniach. Odporcovia uviedli, že stavbu rodinného domu U. T. financovali predovšetkým sami spolu so svojim bratom V.. Navrhovateľ nebol nikým nútený, aby sa na stavbe tohto domu podieľal, či už finančne, alebo prostredníctvom pracovných výkonov. Odporcovia znášali podstatnú časť nákladov na stavebný materiál použitý na výstavbu domu, čo vedie v prípade potreby aj preukázať a miera nákladov vynaložených za týmto účelom navrhovateľom bol minimálna. Výška navrhovateľom reálne vynaložených nákladov v žiadnom prípade nezodpovedá sume 46 407,00 eur, hodnota je vyčíslená len na základe svojvoľného odhadu navrhovateľa. Odporcovia majú za to, že zrealizované práce nie sú spôsobilým predmetom darovania, a preto nie je možné požadovať ich vrátenie. K uzavretiu darovacej zmluvy medzi navrhovateľom a odporcom 1) nedošlo, nakoľko odporca 1) nebránil v tom, aby sa navrhovateľ podieľal na výstavbe rodinného domu, nemal žiadnu vedomosť o tom, že mu navrhovateľ svoje výkony resp. stavebný materiál poskytuje vo forme daru. Dôvodom ukončenia stavebných prác zo strany navrhovateľa bolo jeho agresívne správanie voči odporcom a ich matke. Agresívne správanie navrhovateľa vyústilo až k tomu, že odporca 1) ako vlastníak nehnuteľností pristúpil z obavy o život a zdravie svojej matky, ktorá v nehnuteľnosti bývala k písomnému zákazu vstupu do nehnuteľnosti navrhovateľovi. Tento zákaz navrhovateľ nerespektoval, za čo bol navrhovateľ uznaný za vinného z prečinu porušovania domovej slobody v konaní vedenom Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 3T/88/2013. Navrhovateľovi nebolo nikdy bránené, aby si z dielne nachádzajúcej sa na pozemku odporcu 1) odniesol pracovné nástroje a iné hnutelné veci. Odporca 1) z vlastných prostriedkov zakúpil navrhovateľovi F. U. T., kde má aj navrhovateľ trvalý pobyt. Taktiež opakovaním odporcovia poskytovali navrhovateľovi pôžičky na úhradu jeho záväzkov, len v poslednom období v sume 1 500,00 eur, pravidelne prispieval na prevádzku a údržbu jeho osobného automobilu. Napriek tomu sa navrhovateľ neustále zadlžuje a pravidelne od odporcov požaduje poskytnutie ďalších finančných darov a príspevkov. Navrhovateľ má vlastný príjem vo forme starobného dôchodku a nie je možné od odporcov spravodlivo požadovať, aby mu pravidelne prispievali na výdavky ako je rekonštrukcia jeho bytu, spotreba pohonných hmôt, poplatky za telefón, cigarety či splácanie úverov a pôžičiek, ktorých účel im navyše vôbec nie je známy. Navrhovateľ nikdy odporcom žiadne veci nedaroval, pričom suma peňažných prostriedkov, ktoré odporcovia navrhovateľovi za účelom zabezpečenia jeho životných potrieb poskytli presahuje sumu údajných darov zo strany navrhovateľa. Na základe uvedeného navrhli návrh zamietnuť a priznať im náhradu trov konania.

Súd navrhovateľovi uznesením č.k. 12C/174/2014-94 zo dňa 08. 12. 2014 priznal navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 90 %.

Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 24. 02. 2015, na ktorom navrhovateľ uviedol, cit.: „Na to som všetko ja dal peniaze. Ďalšia vec, pán sudca, ja som nemal iné východisko, štyria boli proti mne, nainfikovali, ja som im dal po milión, každému synovi z lásky. Ja som nevedel, že ja dopadnem takto. C. bol najväčší ulievák, jemu sa nechcelo robiť. Odišiel robiť na Tále. W. M. robil, povedal: „No, aby som mal od teba pokoj, tak som od teba odišiel,“ toto mi povedal a aby musel chodiť Y., najviac sa narobil aj L. V. na jeho dome, na práci, keď som podnikal, do školy chodili, staral som sa, nechýbalo im absolútne nič. Do tohto všetkého vstúpila ešte moja manželka, ktorá si ich ovplyvnila. Ak tomu neveríte, je tu. Ja som nemal iné východisko. Kúpil som si diktafón. Ešte aj ten mi chcela vytrhnúť z rúk a ešte mi vytýkali ako si ja dovoľm vlastných synov nahrávať, ja som nemal iné východisko. Ak neveríte, môžem Vám to prehrať a budete na vlastné uši počuť. Ja viem, že to nie je adekvátny prostriedok, ale budete na vlastné uši počuť jeho a manželkin hlas. Dal som každému, Y. H., V. H., C. dostal po milión. Bol tlak, kto ti tam bude chodiť a takto, keď som staval, keď som podnikal. Mal som zamestnanca, oni chodili do školy, chodil na priemyslovku na odbornú školu v Banskej Štiavnici na strednú, na lesnícku. Potom išiel na vysokú školu do Zvolena. Vo Zvolene ja som v domnienke, že ide do 4. ročníka, som o tom absolútne nevedel, tri mesiace sa túlal, dostal peniaze, Miro, čo tu sedí ho vozieval, aj ja som ho vozieval, že ide do školy, on sa išiel túlať, pritom dostali odo mňa peniaze ešte navyše a takto sa zachová jeden syn? Áno, teraz spravili jeden taktický ťah, zostal tam dom v Podkoniciach, keby som mu ja nebol dal peniaze, povie, že on si zobral dlžobu? To nie je pravda, on si zobral dlžobu, pretože dokázal minúť tie peniaze ešte čo som mu predtým dal. 700 000 Sk vyplatil brata manželkinho, akým právom, rozumiete? Pretože mal najvyšší plat, nebolo na koho napísať, aby, ja som nechcel bývať s jej bratom, vznikli medzi nami spory a takto ho vyprovokovala (syna), ktorý no, samozrejme nemohol dostávať dom, áno, ja som dal návrh

na stavbu, ale oni povedali nestaraj sa otec, veď my si to postavíme, toto boli jeho slová a toto nepovie otcovi? Dobre, ja som odišiel preč, oni prejednali s projektantom. Keď majú toľko rokov, že majú vlastný rozum, tak mohli rozmýšľať nad tým. Dobre, nebudeme stavať, ale keď už bola hrubá stavba postavená, nielen hrubá, pretože dve podlažia som sám vlastnoručne omietol, spravil som tam schodiská, spravil som parapety, o všetko som sa v podstate postaral. On, keď prišiel dole na stavbu, prišiel o jednej, poobzeral sa: „Uhm, ja musím ísť do roboty o tretej“ a medzitým sa vadil so mnou, nič viac nerobil. A takto to bolo? A Vážení, ak chcete vedieť, počuť Rasťa a manželku, tu to mám nahraté. Ak neveríte tomu, tak sa presvedčíte sami, čo mi povedal. Povedal mi toľko, že mi zoženú privát, že pôjdem na privát bývať. Hovorím, chlapi, ako si to predstavujete, veď celý život som Vás choval, dal som Vám peniaze, prišiel som na žobrácku palicu v podstate a vy mne budete, nie, v žiadnom prípade. Zohnal som si v Harmanci byt, pýtal som od nich na 1-izbový byt peniaze, nemáme už peniaze, ja som bol tak psychicky vyčerpaný, som bol trikrát na psychiatrii. Áno, trikrát som bol na tabletkách som bol a takto voči mne postupovali. Veď to bola špinavosť prvej triedy a toto je morálne? Ak nie, kto mi povie, že to je morálne, tak ďakujem pekne za taký názor. Som zvedavý, keby to na hociktorého z Vás prišlo, že sa vykašlete na otca a takýmto spôsobom sa budete ku nemu a ešte Vám povie, že ani na pohreb. Ja žiadam jednu vec, toto zrušiť, späť zákaz, chcem si spraviť truhlu a kríž, aby ste vedeli, to si chcem spraviť, pretože oni nemajú ani na to, že nebudú vedieť ani o tom, že kde skapem, o tom nebudú vedieť. Ja som musel chodiť v lete na čučoriedky, aby som mohol aspoň prežiť a predávať čučoriedky, na brusnice.. Zažil som katastrofálnu situáciu, som stratil orientáciu, A. Z. W. Ď. som išiel peši a A. Ď. T. E. H. R. H. a volal ten, čo je vonku teraz, volal im, ale ani sa netrkli o to, že otec, čo je s tebou a pri tom mi zamrzli prsty, do potoka som spadol, celú noc som prežil v hore. Ráno ma našiel pri ceste chlap. Viete, to som zažil a teraz Vám poviem ďalšiu vec, pozrite sa, mám dva zuby hore, ja nemám na zuby peniaze. Ja som zadlžený, pretože za štyri roky každý mesiac sa mi to dvíhalo o tých 100 eur, pretože som potreboval peniaze, zaplatiť byt a všetko. Ďalšia vec, mám tu papiere z bytového podniku, kde Vám môžem dokladovať, že bytový podnik z fondu opráv mi dva razy zaplatil za byt. To je ďalšia vec, to mám tu, viete? Pokúšal som sa o zmier pán sudca, ale k tomu zmieru nešlo. Keď som mu zavolať... nedvíhal mi nikto telefón, ja som mal 60-tku, 70-tku, ani na 60-tku, keď sme ešte boli spolu ani jeden mi neprišiel zagratulovať, ani žiadne Vianoce, ani Nový rok, kašliu na mňa, proste mi neberú telefón. To je morálne za to čo som im dal? Za 40 rokov manželstva, že manželka taktizovala, potrebovala sa ma striasť, ale potrebovala na to peniaze. Okrem toho kúpila si chlapcov, doslova si ich kúpila, pretože ja som im vytkol, že rozflákali peniaze, vytkol som im a napriek tomu za to som bol zlý, že som im to vytkol. To je nie normálne. Ja som od nich nežiadal žiadne potvrdenia o tom, že som im daroval peniaze, pretože som nepovažoval za potrebné. Dostal som ten byt od nich a ešte takú vec dokáže povedať, že: „Ten dom sme si postavili pre seba a nemysli si, že tu budeš s nami bývať.“ Ako je to, to je morálne? A okrem toho zakázať mi používať vlastné stroje a pritom využívať môj materiál aj doteraz, stále ešte koľko vecí, má ich k dispozícii, pretože všetky stroje sú tam. Ako on mi povie, zober si tie stroje. Keď som tam prišiel A. N., prišiel tam so mnou zákazník, ktorý chcel frézu kúpiť, prišli sme tam, zavreté, neexistovalo otvoriť, ako si ja mám zobrať odtiaľ a prečo by som predával, ja som chcel Y. všetky stroje nechať, pretože ja už som starý a chcel som, aby on pokračoval v tom, čo sa naučil odo mňa, pretože jediný, čo mal záujem bol on, na práci a využívaní strojov. Ja ale chcem jedno, aby som si tam mohol spraviť, čo potrebujem. Ja manželku neohrozujem, ona im klamala za celý čas, dvíhala telefón a klamala im, že ju ohrozujem. Nie je to pravda. A oni samozrejme, Rasťovi sa to hodilo, pretože potreboval sa ma striasť aj s manželkou. On potreboval jedno, zostane mu dom, on si ho predá, vyplatí to, čo sme do toho dali, ale čo, on zbohatne ešte aj na tom? A tretí dom si postavil v Tatrách? Kde sme? On si postaví tretí dom a načo mu tri domy? A ešte od vlastného brata chce 55 000 za byt, keď ho on predá, aby tam mohol ísť bývať? Veď on sa tam narobil takisto. A keď bude mať peniaze, áno, vyplatí Rasťa z toho domu, prečo nie? A keby C. nebol mal najvyšší plat, tak na neho sa to nedá napísať, na Mira sa nedalo, pretože mal dve deti a má nižší plat a C. mal najvyšší plat, tak preto sa to dalo na neho napísať E. V. v tom čase bol bez roboty, tak na koho sa to dalo napísať? A ja som po úradoch nechodil za právnikmi, ja som nechodil za nikým, aby sa to dalo na neho prepísať, ale tu je ďalší podvod, ktorý manželka spravila, oklamala ešte vlastných bratov, vlastnú sestru oklamala, pretože svokra, keď zomrela, tak dala všetkého majetku za prospech brata zriekla a mala tri deti a mala manžela a čo je to za manželku, ktorá spraví niečo takéto? A tu sú doklady, aj tie môžem predložiť, ak treba. Taká je situácia. Ja chcem, aby sa vyjadrili, čo mi môžu dať, ako mi môžu pomôcť. Ja som chcel tak, najprv som im dal ponuku, neprijali ju, ignorujú ma, telefón mi neberú, nič. Ja nechcem od nich viac, len toľko, aby som dožil pokojnú starobu a aby som nemusel chodiť na nočné zmeny deň a noc bez spania za 0,30 centov na hodinu, to by ste nerobili nikto z Vás.“

Odporca 1) a odporca 2) popreli nevhodné správanie voči odporcovi, podľa nich predovšetkým navrhovateľ sa správal k nim a ich matke hrubo a oni len reagovali na navrhovateľom vytvorenú situáciu. Odporca 1) potvrdil, že navrhovateľ sa podieľal na stavbe domu, dodal aj materiál, nesúhlasil však s výškou jeho vyčíslenia. Odporca 2) potvrdil, že mesiaci október 2007 dostal od navrhovateľa peniaze vo výške 340 000 Sk výlučne od neho v hotovosti.

Zástupca odporcov navrhol návrh zamietnuť z dôvodu, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno, nepreukázal oprávnenosť svojho nároku, keď nedošlo k uzatvoreniu darovacích zmlúv v prípade odporcu 1) navrhovateľ nepreukázal, že išlo o konsenzuálny úkon, resp., že by odporca 1) od neho prevzal dar. Nešlo o spôsobilý predmet darovania vzhľadom na vykonané práce. Tieto navrhovateľ vykonával dobrovoľne, nikdy zo strany odporcu 1) ani 2) nebol žiadaný o dodávanie materiálu alebo vykonávanie prác. V prípade odporcu 2) mal za to, že nedošlo k uzatvoreniu darovacej zmluvy, ak aj boli poskytnuté finančné prostriedky, tieto pochádzali z bezpodielového spoluvlastníctva navrhovateľa s jeho bývalou manželkou N. F. a išlo len o vydanie bezdôvodného obohatenia za práce, ktoré odporca 2) vykonával v prospech navrhovateľa a pri výkone jeho podnikateľskej činnosti. Zo strany odporcov nedošlo k uvedenému porušeniu dobrých mravov, vzťahov k navrhovateľovi, nikdy sa voči nemu nesprával nepriateľsky alebo agresívne, vždy iba reagovali na útoky navrhovateľa. Nemôže byť hrubým porušením dobrých mravov, že odporcovia nemajú dostatok finančných prostriedkov na to, aby uspokojovali nároky navrhovateľa. Poukázal tiež na vznesenú námietku premlčania. K údajnému darovaniu malo dôjsť v priebehu roku 2007 až 2010, čo taktiež navrhovateľ bližšie nedokázal špecifikovať, preto mal za to, že uplatnený nárok je premlčaný a navrhol, aby súd návrh navrhovateľa zamietol a priznal mu právo na náhradu trov konania.

Súd vykonal tiež dokazovanie listinami a to: návrh na mimosúdnu dohodu zo dňa 08. 05. 2014, rozpis nákladov navrhovateľa dodaných na stavbu rodinného domu a na prístavby U. T. zo dňa 06. 06. 2013, stroje, náradie a materiál nachádzajúci sa v Podkoniciach, ktorého je navrhovateľ vlastníkom, zákaz vstupu na nehnuteľnosti zo dňa 17. 05. 2013, lekárska správa zo dňa 14. 05. 2014 až 16. 09. 2011, rozhodnutie Správy katastra Banská Bystrica č. vkladu U. XXXX/XX zo dňa 13. 07. 2010, obžaloba OP Banská Bystrica zo dňa 22. 11. 2013, odpor zo dňa 30. 01. 2014, návrh na vykonanie dôkazov ku č. k. 3T/88/2013 zo dňa 26. 03. 2014, rozsudok OS BB č. k. 14C/173/2011-22 zo dňa 13. 10. 2011, kúpna zmluva zo dňa 19. 10. 2007, dodatok č. 1 ku kúpnej zmluve zo dňa 10. 01. 2008, geometrický plán na zmenu druhu pozemkov vyhotovený dňa 02. 11. 2007 K.. H. J., dodatok č. 2 ku kúpnej zmluve zo dňa 11. 02. 2008, rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica 3T/88/2013-102 s vyznačením právoplatnosti a vykonateľnosti.

Súd nevykonal navrhovateľom navrhnutý dôkaz zvukovým záznamom, ktorý vyhotovil navrhovateľ a na ktorom mali byť zaznamenané zvukové prejavy odporcov, z dôvodu že vyhotoviť záznam zvukových prejavov fyzickej osoby možno len s jej privolením, pričom takýto súhlas osoba, ktorá má byť na zvukovom zázname navrhovateľovi neudelila, súd považuje vyhotovenie takéhoto záznamu a následne vykonanie takéhoto záznamu ako dôkazu za neprípustné. Taktiež zvukový záznam, majúci preukazovať nevhodné správanie obdarovaného môže byť len časťou celkovej situácie, ktorá bez náležitého kontextu môže vyznieť v prospech jednej alebo druhej strany. Preto zvukový záznam ani nemohol podstatne ovplyvniť súd pri jeho rozhodovaní. Súd taktiež nevykonal navrhnutý výsluch svedka, ktorý mal preukazovať neposkytnutie pomoci navrhovateľom odporcami. Nakoľko súd nemal preukázanú aktívnu vecnú legitímáciu navrhovateľa, nebol dôvod posudzovať prípadné nevhodné správanie odporcov.

Podľa § 628 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), darovacou zmluvou darca niečo bezplatne prenecháva alebo sľubuje obdarovanému a ten dar alebo sľub prijíma.

Podľa § 630 Občianskeho zákonníka, darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

Podľa § 143 zákona Občianskeho zákonníka, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku

jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka.

Podľa § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka, z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne.

Podľa § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 ods. 1 OSP, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Voči odporcovi 1) sa navrhovateľ domáhal vrátenia daru, ktorého predmetom malo byť vykonávanie prác na rodinnom dome vo vlastníctve odporcu 1) a dodanie materiálu na rodinný dom odporcu 1). Predmetom daru môže byť podľa § 628 Občianskeho zákonníka predovšetkým vec, ale aj právo alebo iná majetková hodnota podľa § 118 Občianskeho zákonníka. Spôsobilým predmetom daru nie je poskytovanie prác a výkonov. Z uvedených dôvodov v časti, v ktorej sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi 1) vrátenia daru, spočívajúcom vo vyčíslenej hodnote prác súd zamietol návrh na vrátenie daru, nakoľko v danej časti (2 550,00 eur) nedošlo k uzatvoreniu darovacej zmluvy medzi navrhovateľom a odporcom 1) pre nespôsobilý predmet darovania.

Vo zvyšnej časti (20 653,50 eur) sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi 1) vrátenia daru spočívajúcom v dodanom materiáli, ktorý bol zabudovaný do rodinného domu odporcu 1). Z ustanovenia § 630 Občianskeho zákonníka o vrátení daru vyplýva, že ho možno aplikovať na darovaciu zmluvu, ktorej predmetom je hmotná vec a z hmotných vecí na tie, ktoré sú nespotebiteľné (pozri slovo „vrátiť“). Ide spravidla o individuálne určené veci, ktoré po odovzdaní nestrácajú na svojej životnosti a nanajvýš môžu stratiť na svojej hodnote. Vrátenia daru sa nemožno domáhať pri spotrebitelných veciach. Spotrebitelné veci sú také, ktoré tým, že poskytujú úžitok, na ktorý sú určené, sa úplne spotrebujú. Stavebný materiál, ktorý bol dodaný navrhovateľom na stavbu rodinného domu odporcu 1) ako napríklad ltong 24 paliet, betón do základov, kontrolné šachty na vodomer a kanalizáciu, elektrorozvádzače, armatúrne železo, rezivo, tvoria hnuiteľné veci spotrebitelné, ktoré použitím na stavbe rodinného domu stratili svoju funkciu a poskytujú úžitok, na ktorý boli určené. Preto domáhania sa ich vrátenia podľa ustanovenia § 630 Občianskeho zákonníka nemožno. Ich zabudovaním do stavby a vytvorením rodinného domu odporcu 1) sa stali vlastníctvom vlastníka rodinného domu, teda odporcu 1).

Rovnako tak navrhovateľ nepreukázal súdu vznik darovacej zmluvy medzi ním a odporcom 1), keď nebol preukázaný úmysel odporcu 1) prijímať tieto hnuiteľné veci a pracovné výkony do svojho vlastníctva ako obdarovaného od navrhovateľa ako darcu. Nie každé plnenie poskytnuté v rodinných vzťahoch, medzi otcom a synom možno považovať za dar. Darovanie na základe zmluvy je potrebné odlíšiť od jednostranných liberalít, ktoré predstavujú dobrovoľnú úsluhu, za ktorú sa neočakáva odplata. Ide o rôzne spoločenské či rodinné úsluhy, na základe ktorých sa strany nechcú právne zaväzovať. Darovanie je naproti tomu podľa § 628 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom, ktorý vzniká na základe zmluvy. Pokiaľ v rodinných vzťahoch dobrovoľne pomáhal navrhovateľ na stavbe rodinného domu odporcu 1), pričom odporca 1) o to nežiadal aj keď v zásade konkludentne súhlas s vykonávaním takýchto prác udelil, keď strpel vykonávanie prác navrhovateľom na svojom dome, možno to právne kvalifikovať ako vzájomné plnenia vyplývajúce z rodinných vzťahov, pri ktorých sa očakáva vzájomná pomoc jednotlivých členov rodiny.

Záverom súd, pokiaľ ide o nárok voči odporcovi 1) uvádza, že v danom prípade došlo ku plneniam zo strany navrhovateľa za trvania jeho bezpodielového spoluvlastníctva manželov s jeho bývalou manželkou N. F., ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 14C/173/2011-22 zo dňa 13. 10. 2011. Pokiaľ by došlo k vzniku darovacej zmluvy za trvania manželstva, domáhania vrátenia daru sa môžu iba obaja manželia spoločne. Preto, pokiaľ bol poskytnutý dar z prostriedkov bezpodielového spoluvlastníctva manželov, musia sa jeho vrátenia domáhať obaja

manželia spoločne. Aj z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie navrhovateľa, ktorú spochybnili aj odporcovia, bolo potrebné návrh zamietnuť.

Z dôvodu, že v konaní nebol preukázaný vznik darovacej zmluvy medzi navrhovateľom a odporcom 1), keď nebol preukázaný zmluvný konsenzus zmluvných strán a spôsobili predmet daru, keď poskytnutý dar bol z prostriedkov bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pričom sa jeho vrátenia domáhal len jeden z bývalých manželov, súd návrh voči odporcovi 1) ako nedôvodný zamietol.

Navrhovateľ sa voči odporcovi domáhal vrátenia daru vo výške 11 286,00 eur voči odporcovi 2), ktorý bol podľa odporcu 2) poskytnutý v októbri 2007 vo výške 340 000 Sk. Poskytnuté finančné prostriedky boli účelovo viazané na nákup osobného automobilu odporcom 2). Uvedený dar bol navrhovateľom poskytnutý v čase trvania manželstva navrhovateľa s jeho bývalou manželkou N.H. F.. Navrhovateľ netvrdil, že by peňažné prostriedky boli jeho výlučným vlastníctvom, zo skutočností uvedených v návrhu vyplýva, že sa jednalo o peňažné prostriedky patriace do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, keď malo ísť o finančné prostriedky získané z predaja rodinného domu, ktorý bol v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. V prípade, ak predmetom daru je majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, sú darcami obaja manželia. Ak dar spoločne poskytli manželia, musia spoločne žiadať i vrátenie daru.

Z dôvodu, že v konaní bolo preukázané, že poskytnutý dar bol z peňažných prostriedkov bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pričom sa jeho vrátenia domáhal len jeden z bývalých manželov, súd návrh voči odporcovi 2) pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa zamietol.

Záverom súd uvádza, že v konaní nebolo preukázané, že by sa odporca 1) a odporca 2) správali voči navrhovateľovi takým spôsobom, že by tým hrubo porušovali dobré mravy. Hoci súd v konaní bližšie neskúmal správanie odporcov voči navrhovateľovi, nakoľko pokiaľ išlo o nárok voči odporcovi 1) nemal preukázaný vznik darovacej zmluvy ani aktívnu vecnú legitímáciu navrhovateľa a pokiaľ išlo o nárok voči odporcovi 2) nebola splnená aktívna vecná legitímácia navrhovateľa, pre úplnosť súd uvádza, že nie akékoľvek nevhodné správanie obdarovaného je hrubým porušením dobrých mravov voči darcovi. Navrhovateľ uviedol, že aj odporca 1) aj odporca 2) mu poskytli finančné prostriedky na kúpu bytu. Tieto finančné prostriedky neboli malej hodnoty a preukazujú, že odporcovia zabezpečili navrhovateľovi dôstojné bývanie. Taktiež navrhovateľ nerozporoval tvrdenia odporcov o tom, že mu poskytovali peňažné prostriedky, v poslednom období vo výške 1 500,00 eur, či prispievali na prevádzku a údržbu osobného automobilu. Rovnako tak zákaz vstupu do nehnuteľnosti daný odporcom 1) navrhovateľovi nemožno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov. Jedná sa o výlučný majetok odporcu 1), ktorý má právo na pokojné užívanie majetku. Zdôvodnenie odporcu 1) prečo pristúpil k takémuto úkonu, považuje súd v medziach vykonaného dokazovania za primerané vzhľadom na možné útoky navrhovateľa voči jeho matke. Aj z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 14C/173/2011-22 zo dňa 13. 10. 2011, ktorým súd manželstvo navrhovateľa a jeho manželky, matky odporcov 1) a 2) rozviedol vyplýva, že navrhovateľ svoju manželku napadol. Pokiaľ matka odporcu 1) býva v uvedenom dome, je dôvodná jeho obava, že by navrhovateľ mohol opätovne útočiť na jeho matku tam bývajúcu. Rovnako tak z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 3T/88/2013 zo dňa 03. 04. 2014 vyplýva, že navrhovateľ do nehnuteľnosti, kde býva jeho bývala manželka vstúpil a tam zotrval. Rovnako tak nie je porušením dobrých mravov akékoľvek neposkytnutie potrebnej pomoci darcovi. Závazok z darovacej zmluvy nemožno chápať tak, že obdarovaný musí kedykoľvek a za akýchkoľvek podmienok vždy poskytnúť pomoc darcovi, nakoľko by to mohlo dôjsť k zneužívaniu záväzku obdarovaného, ktorý by sa tak doživotne musel cítiť zaviazaný voči darcovi.

Súd sa bližšie nezaoberal námietkou premlčania, nakoľko v konaní nebol preukázaný vznik platnej darovacej zmluvy s odporcom 1) a aktívna vecná legitímácia navrhovateľa na podanie návrhu na vrátenie daru voči odporcovi 2), pričom domáhať sa vrátenia daru možno vo všeobecnej trojročnej premlčacej lehote od správania sa obdarovaného voči darcovi tak, že hrubo porušuje dobré mravy a nie od dátumu poskytnutia daru. Ku nevhodnému konaniu obdarovaných malo dôjsť dochádzať od rozvodu s manželkou v októbri 2011 a v roku 2013, kedy odporca 1) vydal zákaz vstupu na nehnuteľnosť. Nakoľko návrh bol doručený súdu 07. 08. 2014, premlčacia doba na vrátenie daru neuplynula.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 150 ods. 1 OSP, tak, že v konaní úspešnému odporcovi 1) a odporcovi 2) z dôvodov hodných osobitného zreteľa uplatnenú náhradu trov konania nepriznal. Jeden dôvod hodný osobitné zreteľa súd videl predovšetkým v nepriaznivých majetkových pomeroch navrhovateľa, ktoré sú dostatočne preukázané a odôvodnené v rozhodnutí, ktorým súd priznal navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 90 %. Za druhý dôvod hodný osobitného zreteľa považuje súd predmet sporu a jeho účastníkov, keď navrhovateľ je otcom odporcu 1) a odporcu 2), pričom sa domáhal vrátenia im poskytnutých plnení. Súd by nepovažoval za spravodlivé, keby navrhovateľ ako otec bol zaviazaný na náhradu trov konania, ktoré vznikli odporcom ako jeho synom. Aj keď navrhovateľ inicioval súdne konanie a domáhal sa značného plnenia, s ohľadom na rešpektovanie existujúcich rodinných vzťahov medzi účastníkmi konania, by nebolo správne ak by v konaní neúspešný navrhovateľ mal nahrádzať trovy v konaní úspešným odporcom, ktoré vznikli za zastúpenie advokátom. Odporcovia mohli v konaní vystupovať aj sami za seba rovnako ako navrhovateľ a pokiaľ sa rozhodli dať sa zastúpiť advokátom, takto vzniknuté trovy považuje súd za nimi vynaložené, ktoré by podľa všeobecnej zásady spravodlivosti mali znášať sami a nezaťažovať nimi navrhovateľa, ich otca.

Vzhľadom na uvedené súd rozhodol o náhrade trov konania tak, že odporcovi 1) a odporcovi 2) uplatnenú náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie podľa § 205 ods. 2 OSP možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú podľa § 205a OSP pri odvolaní proti uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže sa oprávnený domáhať jeho núteného výkonu v exekučnom konaní.